

בס"ד. ש"פ צו, שבת הגדול, י"ב ניסן, ה'תש"מ

(הנחה בלתי מוגה)

זאת תורת העולה היא העולה על מוקדה גו¹, וידוע הדיוק בזה בדרושי רבותינו נשיאינו, וגם בד"ה זה דש"פ צו תרע"ח², דצריך להבין מהו"ע תורת העולה, הלא דיני העולה כבר נאמרו בפרשת ויקרא, וכאן נאמר רק הדין שהקטר חלבים ואברים כשר כל הלילה, ומהו אומרו תורת העולה. גם צריך להבין מ"ש היא העולה, הלא כבר נאמר זאת תורת העולה, והול"ל זאת תורת העולה על מוקדה.

והנה קרבן העולה הוא ראשית כל הקרבנות, וכפשטות הענינים, שקרבן תמיד (שהוא קרבן עולה) הוא הקרבן שמקריבין בתחלת היום לפני שאר הקרבנות. והנה כללות ענין הקרבנות הוא לקרב כל עניניו לאלקות³, ולעשות דירה לו ית' בתחתונים, שהוא ע"י עבודת האדם בכללותה, דאני נבראתי לשמש את קוני⁴. וזהו מה שממשיך בהמאמר שם, שמצינו מדרשות חלוקות בענין העבודה אם היא צורך גבוה⁵. דפעם איתא⁶ עה"פ⁷ אמרת ה' צרופה מגן הוא לכל החוסים בו, וכי איכפת לו להקב"ה אם שוחט ואוכל או נוחר ואוכל (או כגירסא הב', אם שוחט מן הצואר או מן העורף), לא ניתנו המצוות אלא לצרף בהם את הבריות. ופעם איתא⁸ בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מוסיפין כח בגבורה של מעלה, היינו שמעשה התחתונים נוגע למעלה, והעבודה היא צורך גבוה.

עזר"ת ע' קצה ואילך. עטר"ת ע' קצא ואילך. ד"ה לא תהי' משכלה תשי"ב (תורת מנחם — התוועדויות שם ע' 324 ואילך). ד"ה בשעה שהקדימו תשי"ב (תורת מנחם — התוועדויות ח"ה ע' 236). וראה ד"ה צאינה וראינה דיום ב' דחגה"ש שנה זו (תש"מ).

(6) ב"ר פמ"ד, א. ועוד.

(7) תהלים יח, לא.

(8) איכ"ר פ"א, לג. וראה ספרי האזינו לב,

יח. ועוד.

(1) פרשתנו ו, ב.

(2) סה"מ תרע"ח ע' רסב.

(3) ראה ד"ה באתי לגני ה'שית פ"ב (סה"מ ה'שית ס"ע 112 ואילך). תשי"ב פ"א (תורת מנחם — התוועדויות ח"ד ע' 289 ואילך). וש"נ.

(4) סוף קידושין.

(5) ראה עבוה"ק ח"ב (חלק העבודה) פ"ג.

הובא בשל"ה שער הגדול (כט, ב ואילך).

וראה גם אוה"ת נ"ך ע' תרעט ואילך. סה"מ

(ב) **וממשיך** בהמאמר, אך העניין דאיתא בפרקי דר"א⁹ עד שלא נברא העולם הי' הוא ושמו בלבד, ולכאורה מה שייך שמו קודם שנברא העולם, מי קראו בשמו (ע"כ). דהנה, השם אינו נוגע לעצמו רק לזולתו שיקרא אותו בשמו, אבל לעצמו אין צריך להשם. ואף שמבואר בכ"מ¹⁰ ששמו של אדם הוא המחי' ומקיים אותו, כי השם ממשיך את הנשמה בגוף, גילוי הנפש להחיות את הגוף הוא ג"כ לזולתו, כי הגוף הוא בבחינת זולת לגבי הנשמה, וע"י השם נמשכת הנשמה אל הזולת, דהיינו הגוף, עד שהשם הוא מחי' ומקיים, ועד שהוא המהוה אותו. ומהי השאלה מה שייך שמו קודם שנברא העולם, כשאינן מציאות של זולת.

ומבאר בהמאמר ב' פירושים¹¹ בבחי' שמו שעד שלא נברא העולם. פירוש הא', שזהו בחי' השם הכלול בעצמותו. ופירוש הב', ששמו הו"ע עשר ספירות דאצילות שנק' שמא קדישא, וזהו עד שלא נברא העולם, היינו עד שלא נברא עולם הבריאה (שהתהוותו ע"י הצמצומים והפרסאות, כמבואר בכ"מ אופן ההמשכה מאצילות לבי"ע), הי' הוא ושמו בלבד הן הע"ס דאצילות. ועפ"ז לפירוש הא', קאי עד שלא נברא העולם על עולם הבריאה דכללות, ולהגירסא עד שלא נאצל העולם¹², קאי גם על עולם האצילות דכללות, שגם שם ישנו ענין השם כמו שכלול בעצמותו. והענין בזה, דהנה, העצמות הוא נושא הכל. ואם¹³ תאמר שיש לו כח בבלתי בע"ג ואין לו כח בגבול, הרי זה גופא הו"ע של הגבלה. ואף שענין זה שייך לבחינת הגילויים הרי כיון שלשון רז"ל הוא עד שלא נברא העולם, הרי מובן שיש לו שייכות להעולם בדרך שלילה עכ"פ, ובזה הוא ענין השם. והוא הוא השורש להיות נאצל העולם, ונברא העולם, החל מעולם הבריאה דכללות עד לבריאה הפרטית.

(ג) **והנה** בבחי' שמו (שעז"נ עד שלא נברא העולם הי' הוא ושמו בלבד) העבודה היא צורך גבוה, שבבחינה זו נוגע מעשה התחתונים, ומה שאמרו מה איכפת לי' להקב"ה הוא בנוגע לבעל השם שלמעלה מבחי' השם, שבבחינה זו לא נוגע מעשה התחתונים. והענין

9 פרק ג.

ואילך. וש"נ.

10 ראה סה"מ תש"ט ע' 17 ואילך.

12 עבוה"ק ח"א פ"ב.

11 ראה ג"כ אוה"ת יתרו ע' תתלה

13 שם רפ"ח. וראה אוה"ת על מאדו"ל

וענינים ע' סז.

ואילך. ספר הערכים-חב"ד כרך ב ע' תלה

בזה, כידוע שהמצוות נק' מצוות הוי' שהם תלויים ונמשכים משם הוי', כדאייתא בזוהר¹⁴ שהמצוות תלויות באותיות הוי' כאתכלא דתליא בענבא (כמבואר במ"א פרטי הענינים בזה), וכן תורה נקראת תורת הוי'¹⁵, ולכן, בשם הוי', עם היותו שם העצם, נוגע שם מעשה המצוות, שע"י המצוות מוסיפים כח בגבורה של מעלה כו'. ובפרטיות יותר, הנה בעבודת הקודש¹⁶ איתא שע"י המצוות ממשיכים תוספות אור משם הוי' בשם אלקים ושם אד', וכמ"ש¹⁷ ועתה יגדל נא כח אד' וכתיב¹⁸ תנו עוז לאלקים. ובאמת נמשך ע"י המצוות תוספות אור גם בשם הוי' גופא והיינו, שבשם הוי' דלתתא שהוא עולם האצילות נמשך בחינת שם הוי' דלעילא שהוא בחינת שמו הכלול בעצמותו (כפירוש הא').

(ד) **והנה** ע"פ הקדמה זו שהעבודה מגעת רק בבחינת השם, צריך להבין מ"ש במדרש¹⁹ (הובא במאמר הנ"ל), כתיב²⁰ ויחלום והנה סולם כו' מלמד שהראה הקב"ה ליעקב שרו של בבל עולה ע' עווקין (מעלות, שליכות סולם²¹), ושל מדי נ"ב ושל יון ק"פ (כמבואר ענין מספרים אלה בהמאמר) ושל אדום עולה ואינו יודע כמה, באותה שעה נתיירא יעקב, אמר, שמא אין לו ירידה, א"ל הקב"ה, אל תירא עבדי יעקב²² אפילו הוא עולה אצלי אני מורידו, שנאמר²³ אם תגבי כנשר גו' משם אורידך נאום ה', וזהו גם מ"ש במדרש²⁴ עה"פ היא העולה, היא העולה זו מלכות אדום שהיא מעלה את עצמה שנאמר אם תגבי כנשר כו', על מוקדה זה גיהנם כו' שנאמר²⁵ ויהיבת ליקידת אשא. ולפי הנ"ל צריך ביאור איך אפשר שהתומ"צ מגיעים רק בבחינת השם, והקליפה עולה ואינו יודע כמה.

(ה) **אך** הענין הוא, דגם בעבודת האדם יש בחינת בכל מאדך²⁶ שלמעלה ממדידה והגבלה, ולמעלה מבחינת תורת הוי' ומצוות הוי'. ויובן זה בהקדם ענין הסולם בקדושה שהוא ענין התפלה, כדאייתא

21) פי' מתנות כהונה שם.	14) ת"ז בהקדמה ב, א. וראה גם שם
22) ירמי' ל, יו"ד.	15) ת"ח (לב, ב). תמ"א (פא, ב). ת"ע (קלא, א).
23) עובדי' א, ד.	16) תהלים א, ב.
24) ראה תנחומא פרשתנו ב. ויק"ר ספ"ז.	17) שבהערה 5.
25) בחיי הובא באוה"ת פרשתנו ע' יד. ובסה"מ תרע"ח שם.	18) תהלים סח, לה.
26) דניאל ז, יא.	19) ויק"ר פכ"ט, ב.
	20) ויצא כח, יב.
26) ואתחנן ו, ה.	

בתיקוני זוהר²⁷ סולם דא צלותא. וידוע דבסולם דתפלה יש ד' שליבות שהן נגד ד' עולמות אבי"ע (כמצויין בסידור האריז"ל)²⁸. דהנה, תחילת העבודה היא בבחינת הודאה, שזהו בעשי'. ומתחיל במודה אני לפניך שהיא הודאה כללית, ואח"כ אומר הודו להוי' כו', כי מיד בקומו משנתו אינו יודע עדיין באיזו מדריגה היא ההודאה רק שמודה בכללות לאלקות, ואח"כ בא לידי השגה במקצת ואומר הודו להוי' כו'. אבל כ"ז הוא עדיין בבחינת הודאה, שזהו בעשי'. ואח"כ בפסוקי דזמרה הוא התפעלות המדות מגדולת הבורא, ואיך שכל הנבראים מהללים ומשבחים כו', והיא העבודה בבחינת ומדריגת היצירה. ואח"כ בברכת ק"ש וק"ש העבודה היא בבחינת השגה במוחו, והוא נגד עולם הבריאה. ואח"כ בתפלת העמידה הוא בבחינת הביטול וההשתחוי', בחינת ככל מאדך, עולם האצילות. ואף שגם בק"ש אומרים ואהבת גו' ככל מאדך, הרי זו בחינת ככל מאדך הבאה בהמשך לבכל לבבך ובכל נפשך²⁶. משא"כ הביטול דתפלת העמידה הוא למעלה מהבנה והשגה לגמרי (וכמבואר בכ"מ ענין הד' שליבות, ובארוכה בהמשך תער"ב²⁹). וע"י ההעלאה בד' שליבות הסולם דתפלה, באה אח"כ ההמשכה מלמעלה למטה, שהרי בסולם כתיב²⁰ עולים ויורדים בו.

אמנם יש בחינת ככל מאדך שלמעלה גם מתפלת העמידה. דהרי תפלת העמידה גם היא אחת מהשליבות שבסולם שעליו נאמר עולים ויורדים, אך יש בחינת ככל מאדך שהיא באופן דעולה ואינו יודע כמה. ובעבודה הוא ענין לימוד התורה שלמעלה מעבודת התפלה, כי עבודת התפלה היא בסדר והדרגה כנ"ל, משא"כ לימוד התורה הוא באופן דמיד כשלומד תורה מתאחד עם נותן התורה, דאורייתא וקוב"ה כולא חד³⁰. וע"ד המבואר בתניא³¹ בעבודת הבעלי תשובה, דדוקא מפני היותו בתכלית הירידה, עולה הוא למעלה מסדר והדרגה לבחינת אהבה רבה, ואדרבה, האהבה רבה היא ע"י ההתבוננות בתכלית הירידה שלו, דרע ומר עזבך את הוי' אלקיך³², והיותו נמצא כמדבר הגדול והנורא נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים³³, ועד"ז הוא בענין ככל מאדך שע"י

30 תניא פ"ד ורפכ"ג בשם הזוהר. וראה זוהר ח"א כד, א. ח"ב ס, א. ת"ז תיקון ו ותיקון כב.

31 פרק ז.

32 ירמ" ב, יט.

33 עקב ח, טו.

27 תיקון מה (פג, א). וראה גם בהנסמן כסה"מ תש"ד ע' 161. וראה אוה"ת פרשתנו שם. סה"מ תרע"ח שם ס"ע רסד ואילך.

28 ראה גם אוה"ת ויצא (ח"ה) תתלו, ב.

29 ראה ח"א ע' תריט ואילך. ח"ב ע'

תתד ואילך.

לימוד התורה, שהוא למעלה מכל מדידות והגבלות, ולמעלה מבחינת תורת הוי' וכי'. וע"י ההעלאה באופן זה, גם ההמשכה מלמעלה היא למעלה מכל מדידה והגבלה.

ו) **והנה** את זה לעומת זה עשה האלקים³⁴ [ויש להוסיף בדא"פ, שהוא כדי שתהי' בחירה חפשית], דכשם שיש בחינת ככל מאדך הנ"ל בקדושה, כמו"כ יש מעין זה בלעו"ז. וזהו של אדום עולה ואינו יודע כמה. אמנם, עלי' זו היא רק בחיצוניות, וכמו שמסיים בכתוב אם תגבי' כנשר גוי' משם אורידך נאם ה', דהעלי' היא סיבת הירידה, וכל כוונת העלי' היא בשביל הירידה, וכמו בהמין שהגביהה אותו אסתר בהגבהה ביותר בשביל שתהי' הירידה שלו כוי'. וזהו היא העולה על מוקדה, שהיא מעלה עצמה בבחינת עלי' והגבהה ביותר, וזוהי סיבת ירידתה שזהו ענין על מוקדה שנאמר ויהיבת ליקידת אשא.

ז) **ויש** לקשר זה עם מ"ש דוד נעים זמירות ישראל³⁵, שפוך חמתך אל הגוים אשר לא ידעוך ועל ממלכות אשר בשמך לא קראו³⁶, וסיבת הדבר, כי אכל את יעקב ואת נוהו השמו, וכן מ"ש לפנ"ז³⁷ שמו את ירושלים לעיים, היינו שבבחינת יראה שלם³⁸, שלימות היראה, פעלו היפך הבנין, עיים, שזהו כללות ענין הגלות ובפרט בסיום הגלות בעקבתא דמשיחא. ועז"נ שכוונת עליית הלעו"ז היא בשביל הירידה, שיהי' שפוך חמתך גוי', ועד לסיום המזמור³⁹ ואנחנו עמך וצאן מרעיתך נודה לך לעולם לדור ודור נספר תהלתך, שסיפור התהלות יהי' לעולם, באופן נצחי.

וכן תהי' לנו, דמאמירת שפוך חמתך יומשך מ"ש בסיום ההגדה לשנה הבאה בירושלים, וכפירוש כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו⁴⁰, דכאשר נמצאים עתה בירושלים, הרי בדרך ממילא לשנה הבאה בירושלים, ועוד זאת, שהבאה פירושו שבאה כבר, ע"ד פרש"י⁴¹ השמש

34 קהלת ז, יד.

35 שמואל-ב כג, א. וראה שהש"ר פ"ד,

ד (א).

36 תהלים עט, ו-ז. — הקאפיטל

37 שהתחילו לומר בי"א ניסן השתא (ראה לעיל

ח"א ע' 1 ואילך).

37 שם, א.

38 ראה ב"ר פנ"ו, יו"ד. תוד"ה הר —

תענית טז, א. לקו"ת ראה כט, ד. ר"ה ס, ב.

39 פסוק יג.

40 ראה סה"ש תש"ה ריש ע' 83.

41 לך לך טו, יז.

באה שבאה כבר. ובפרט ע"פ הידוע⁴² שכל הגילויים דלעתיד לבוא תלויים במעשינו ועבודתינו כל משך זמן הגלות.

(ח) **ויש** להוסיף בביאור מאמר המדרש הנ"ל, וכי איפכת ל'י' להקב"ה אם שוחט ואוכל או נוחר ואוכל, לא ניתנו המצוות אלא לצרף בהם את הבריות, שמזה גופא מובן, שגם בהבחינה דלא איכפת לו אם שוחט וכו', איכפת ל'י' הענין דלצרף את הבריות, אלא שלא איכפת ל'י' הענינים שעל ידם נעשה צירוף הבריות. וע"ד המבואר במ"א⁴³ בענין המסחר, שכל המסחר הוא בשביל הרצון בהפרנסה שרוצה, ואילו המסחר כשלעצמו הוא ענין טפל שאינו נוגע. והענין הוא, לפי שישראל קוב"ה ע"י אורייתא כולא חד⁴⁴, דע"י אורייתא הם מצטרפים (לשון צירוף וזיכוך), וגם מצטרפים (לשון צירוף וקיבוץ ואיחוד) עם קוב"ה, עד שגם הבריות שבישראל (כמבואר ענינם בתניא⁴⁵) הם כולא חד עם קוב"ה, ובאופן דישראל ומלכא בלחודוהי⁴⁶.

וע"י העבודה הנ"ל יתקיים היעוד⁴⁷ דכימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, שיהיו נפלאות גם בערך הנפלאות שהיו בימי צאתך מארץ מצרים⁴⁸, לפי שגאולה זו היא נצחית, גאולה שאין אחרי' גלות⁴⁹, למעלה מהגבלות דזמן, ועד"ז למעלה ממדידה והגבלה דמקום, דיעלה הפורץ לפנינו⁵⁰, ופרצת גו'⁵¹, בביאת משיח צדקנו, במהרה בימינו ממש.

(48) ראה שער האמונה פט"ז. אוה"ת נ"ך

ע' תפו ואילך.

(49) ראה מכילתא עה"פ בשלח טו, א.

הובא בתוד"ה ה"ג ונאמר — פסחים קטז, ב.

ובכ"מ.

(50) ראה מיכה ב, יג.

(51) ויצא כח, יד.

(42) תניא רפ"ז.

(43) ראה המשך תרס"ו ס"ע לג ואילך.

(44) ראה זח"ג עג, א.

(45) פל"ב.

(46) ראה זוהר ח"א סד, א"ב. רח, ב. ח"ג

לב, א.

(47) מיכה ז, טו.